

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/72/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113201021
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113201021.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, proti odporcovi N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, XXX XX G., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, právne zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom v Bratislave, Zámocká 36, o zaplatenie 194,99 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 15C/86/2013-81 zo dňa 11.11.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Ďalším výrokom vyslovil, že vracia navrhovateľovi 9,80 Eur zo zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh prostredníctvom príslušného daňového úradu. Posledným tretím výrokom vyslovil, že náhradu trov konania účastníkom ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 96 ods. 1, 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.), výrok o trovách konania ust. § 146 ods. 2 O.s.p. a výrok o vrátení súdneho poplatku ust. § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb.

Súd prvého stupňa konštatoval, že pôvodný navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14.01.2013, domáhal voči odporcovi zaplatenia 194,99 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania.

Písomným podaním, ktoré bolo súdu doručené dňa 04.11.2014, vzal navrhovateľ svoj návrh prostredníctvom svojho právneho zástupcu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť z dôvodu, že žalovaná pohľadávka je premičaná. Náhradu trov konania si neuplatňoval a zároveň žiadal vrátiť zaplatený súdny poplatok.

Súd rešpektujúc dispozičné právo navrhovateľa preto rozhodol tak, že konanie zastavil pričom k späťvzatiu došlo skôr, než sa začalo pojednávanie vo veci samej, preto by bol prípadný nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu neúčinný.

Navrhovateľ vzal žalobný návrh v celosti proti odporcovi späť a žiadal konanie zastaviť a preto procesne zavinil zastavenie konania a preto by bol povinný uhradiť jeho trovy. Nakoľko však odporcovi žiadne trovy konania nevznikli súd o nich rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal. Rovnako rozhodol aj o trovách konania vedľajšieho účastníka, ktorý vystupoval na strane odporcu, pričom vedľajší účastník si náhradu žiadnych trov konania neuplatnil a ani mu zo spisu žiadne trovy nevyplývajú.

Nakoľko navrhovateľ vzal návrh späť pred prvým pojednávaním, súd mu vrátil zaplatený súdny poplatok (vo výške 16,50 Eur na čl. 13 spisu) krátený o 6,70 Eur, ktorý mu bude po právoplatnosti uznesenia vrátený prostredníctvom príslušného daňového úradu.

Proti tomuto uzneseniu podal včas a to čo do výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania. Keďže uplatnený nárok bol premlčaný, súdu neostávala iná možnosť, ako návrh zamietnuť. Poukázal na ust. § 93 ods. 4 O.s.p., ktoré výslovne ustanovuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Je jasné, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná aj náhrada trov konania, resp. trov právneho zastúpenia. Poukázal na článok 47 ods. 2 Ústavy SR v spojení s ust. § 24 a § 25 O.s.p. K zárobkom vedľajšieho účastníka (obohacovaniu) uviedol, že trovy právneho zastúpenia si vedľajší účastník hradí samostatne, nezaťažuje nimi navrhovateľa a ani odporcu a ich náhradu dosiahne len v prípade, že navrhovateľ bude v konaní neúspešný. Toto je potrebné považovať za súčasť rizika, s ktorým navrhovateľ pri súdnom uplatnení, napríklad premlčanej pohľadávky alebo plnenia z neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve musí kalkulovať a od ktorého odrádzať práve aj hrozba náhrady trov konania protistrane. Je zrejmé, že pokiaľ navrhovateľ bude uplatňovať pohľadávky, na ktoré má nárok, nedôjde k obohacovaniu vedľajšieho účastníka na trovách právneho zastúpenia. Čo do účelnosti namietal vedľajší účastník na strane odporcu, že nemožno súhlasiť ani s názorom, že úkon vedľajšieho účastníka nie je adekvátny spôsobom chránením práv odporcu. Už len samé tvrdenie neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve vedľajším účastníkom sa súčasnej povinnosti súdu ex offio ich skúmať je účelným úkonom a účelným spôsobom bránenia práv účastníka, takisto aj vzneseniu námietky premlčania. Upozornenie na neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo vznesenie námietky premlčania vedľajším účastníkom treba považovať za účelný úkon. Opodstatnenosť trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka potvrdzuje aj judikatúra. V tejto súvislosti poukázal vedľajší účastník na strane odporcu na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 09.08.2012 sp.zn. 15Co/169/2012. Vedľajší účastník na strane odporcu má za to, že vstupom do konania sa sleduje legitímny cieľ. Preto navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 220 O.s.p. uznesenie zmenil a zaviazal navrhovateľa k povinnosti vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu zaplatiť trovy konania vo výške 52,60 Eur na účet jeho právneho zástupcu, alebo aby v napadnutej časti uznesenie zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa vyjadril navrhovateľ. Uviedol, že uznesenie súdu, ktorým došlo k zastaveniu konania bolo vyhotovené dňa 11.11.2014, pričom právnomu zástupcovi navrhovateľa bolo doručené dňa 20.11.2014 a právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka dňa 21.11.2014. Právny zástupca vedľajšieho účastníka podal vo veci vyjadrenie a to dňa 18.11.2014. Na základe uvedeného úkonu právnej služby, ktoré v žiadnom prípade a žiadnym spôsobom neovplyvnilo súdne konanie alebo rozhodnutie súdu si vedľajší účastník nárokuje odmenu. Navrhovateľ je toho názoru, že samotná absurdnosť tejto požiadavky dáva jasný signál súdu o čo právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka a samotnému vedľajšiemu účastníkovi v konaní ide a aké sú jeho úprimné záujmy na ochranu spotrebiteľa. Zákon o ochrane spotrebiteľa predpokladá existenciu takých združení, ktoré sú založené na ochranu spotrebiteľa a jeho práv a v konaní na súde môžu byť účastníkom konania, ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti. V prípade spotrebiteľských zmlúv s účinnosťou od 01.05.2014 právny poriadok určuje orgánu rozhodujúcemu o nároku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy povinnosť prihliadať na premlčanie i bez návrhu. Odporca ako spotrebiteľ by dosiahol v konaní rovnaký úspech bez pričinenia vedľajšieho účastníka a to práve z dôvodu povinnosti súdu ex offio prihliadnúť na premlčanie nároku. Vedľajší účastník neuviedol žiadne iné skutočnosti ani právne argumenty nad rámec tých, ktoré je súd povinný zistiť sám z úradnej povinnosti a ktoré by súd prvého stupňa v tomto konaní viedli k zamietnutiu návrhu. Vzhľadom na vysoký štandard ochrany spotrebiteľa zákonmi a následne súdmi Slovenskej republiky je zbytočne a neúčelné, aby bol spotrebiteľ chránený aj tretím, cudzím subjektom. Neplatí totiž, že trovy právneho zastúpenia advokátom sú vždy trovami potrebnými na účelne uplatňovanie a bránenie práva. Takýto záver nemá oporu nielen v jazykovom výklade ust. § 142 ods. 1 O.s.p., ale ani pomocou interpretačných metód nie je možné korektné uviesť presvedčivé argumenty pre právny názor vynímajúci trovy spojené so zastupovaním advokátom z posúdenia toho, či boli potrebné k účelnému uplatňovaniu alebo bráneniu práva alebo neboli. Je potrebné rozlišovať medzi právom na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Čo do účelnosti poukázal navrhovateľ na viaceré nálezy Ústavného súdu Českej republiky, napríklad

IV. ÚS 3259/11, III. ÚS 3303/11, I. ÚS 988/12, ktorý dospel k rovnakému záveru o ich neúčelnosti, ak súladu rozhodnutí súdov, ktoré v konaniach o nepriznaní náhrady trov konania práve z dôvodu ich neúčelnosti náhradu trov konania účastníkovi nepriznal. Účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou priznania ich náhrady. Následne poukázal na viaceré rozhodnutia súdov Slovenskej republiky. Právo na spravodlivý proces nie je absolútne. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutiach o právnej pomoci vo forme zastúpenia advokátom rozhodol, že otázka, či je právna pomoc nevyhnutná na to, aby bolo konanie spravodlivé sa musí posudzovať vzhľadom na skutočnosti a okolnosti osobitné pre každú veci a závisí najmä od závažnosti konanie pre žiadateľa, zložitosti uplatneného práva a konania, ako aj schopnosti navrhovateľa účelne obhajovať svoju vec. Preto navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie ako vecne správne v napadnutej časti v celom rozsahu. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 31,98 Eur za jeden úkon právnej služby, teda vyjadrenie k odvolaniu.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O.s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu je dôvodné.

Podľa ust. § 146 ods.2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Súd prvého stupňa ustálil, že navrhovateľ vzal žalobný návrh v celosti proti odporcovi späť a žiadal konanie zastaviť a preto procesne zaviniť zastavenie konania a preto by bol povinný uhradiť jeho trovy. Nakoľko však odporcovi žiadne trovy konania nevznikli súd o nich rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal. Rovnako rozhodol aj o trovách konania vedľajšieho účastníka, ktorý vystupoval na strane odporcu, pričom vedľajší účastník si náhradu žiadnych trov konania neuplatnil a ani mu zo spisu žiadne trovy nevyplývajú.

Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník na strane odporcu podaním zo dňa 21.08.2014 doručeným Okresnému súdu Prešov dňa 04.09.2014 oznámil vstup do konania podľa ust. § 93 ods.2 O.s.p. Žiadal o doručenie návrhu na začatie konania vo veci samej spolu s prílohami. Zároveň predložil plnú moc pre svojho právneho zástupcu. Súd prvého stupňa zrušil pojednávanie zo dňa 06.11.2014 a odročil ho na deň 21.11.2014. Toto oznámil iba právnenému zástupcovi navrhovateľa. Následne oznámil termín pojednávania dňa 21.11.2014 o 11,30 hod. i právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu, ktorý prevzal predvolanie na pojednávanie dňa 03.11.2014. Zároveň mu doručil i uznesenie z č.l. 31 - návrh.

Dňa 04.11.2014 podaním dátovaným dňa 03.11.2014 zobral navrhovateľ návrh v celom rozsahu späť.

Súd prvého stupňa bez toho, aby zrušil termín pojednávania dňa 21.11.2014, na ktoré bol volaný i odporca i vedľajší účastník na strane odporcu dňa 11.11.2014 konanie zastavil, vrátil navrhovateľovi 9,80 Eur zo zaplateného súdneho poplatku za podaný návrh prostredníctvom príslušného daňového a náhradu trov konania účastníkom a ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Dňa 21.11.2014 zaslal vedľajší účastník na strane odporcu súdu vyjadrenie dátované dňom 18.11.2014, ktorým vzniesol námietku premlčania. Poukázal na ust. § 52 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka, ust. § 54 ods.2 Občianskeho zákonníka, na ust. § 4 ods.8 zákona č. 250/2007 Z.z. i § 2 písm.b/ a § 4 ods.1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Namietal neprijateľné zmluvné podmienky s tým, že obsah zmluvy nebol individuálne dojednaný, nakoľko spotrebiteľ nemohol pred podpisom zmluvy ovplyvniť jej obsah. Žiadal návrh zamietnuť a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 52,60 Eur.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožňuje realizácia jeho procesných práv priznaných mu právnu úpravou za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Tak ako odvolací súd popísal vyššie, súd prvého stupňa bez toho, aby zrušil termín pojednávania vo veci konanie zastavil, aj keď išlo o zastavenie konania pred prvým pojednávaním, teda súhlas odporcu a ani vedľajšieho účastníka na strane odporcu na zastavenie konania nebol potrebný, vedľajší účastník na strane odporcu nevedel, že pojednávanie sa nebude konať a včas, teda v deň pojednávania sa

k veci vyjadril. Opomenutím zrušenia termínu pojednávania vo vzťahu k odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces v súlade s článkom 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p.

Preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o nepriznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods.1 písm.f/ a ods.2 O.s.p.).

Úlohou súdu prvého stupňa bude všetky vyššie uvedené okolnosti zvážiť a znova rozhodnúť o trovách vedľajšieho účastníka tak, aby nedošlo k odňatiu jeho práva na spravodlivý proces v prebiehajúcom konaní.

Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne i o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 224 ods.3 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.